

Ruta de la Pedra Seca

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Rellinars
Alçada: 322

Coordenades:

Latitud: 41.64007
Longitud: 1.91163
UTM Est (X): 409357
UTM Nord (Y): 4610387

Classificació

Número de fitxa 08179 - 125
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estil / època: Contemporani
Segle XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Accés Obert
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: dg., 02/06/2019 - 02:00

Descripció

Es tracta d'un itinerari circular que permet gaudir d'un entorn natural magnífic i una sèrie d'elements constructius de pedra seca que confereixen un paisatge singular de gran interès. Té una longitud de 4200 metres i es calcula que es pot fer en 3 hores i es classifica de baixa dificultat. És un passeig agradable amb

pendent generalment suau amb algunes pujades curtes. Excursió indicada per a tot tipus de públic.

L'itinerari transcorre per pistes ben marcades i es troba senyalitzat amb fites amb etiquetes de color violeta. Amb aquest itinerari es proposa descobrir el passat vitícola de Rellinars a partir del patrimoni arquitectònic i paisatgístic. Bona part de l'excursió transcorre pel massís de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, protegit des de 1972 per un pla especial i declarat parc natural el 1987. El parc és gestionat per la Diputació de Barcelona i els municipis que en formen part.

L'itinerari comença a l'aparcament de l'església parroquial de Sant Pere i Sant Fermí. Prenem la pista que davalla a mà esquerra vers el torrent de la Font d'en Sala seguint la fita de color violeta. Creuem el torrent per un pont de pedra i passem pel mig de dues de les masies més emblemàtiques de Rellinars: el Gibert de Baix (esquerra) i les Ferreres (dreta).

Els elements més destacables d'aquest mas són la capella de Sant Felip Neri i les pintures murals que encara s'hi guarden. Aquests frescos, tretze en total, representen diverses escenes de la guerra de la Independència. Després de creuar el torrent en dues ocasions més, trobem una fita que ens indica la presència d'una barraca: la barraca d'en Pere Baqué. Per visitar-la prenem el costerut sender a mà esquerra. Arribats a la barraca, des de la porta observem, uns metres més enllà, una segona barraca i encara una tercera a la dreta i, des de la part posterior les parets de roca del turó que resta davant nostre.

Reprenem la pista per remuntar el torrent, s'observa un paisatge amb turons baixos, rocosos i de força pendent combinats amb torrents secs i encaixats. Abans de l'expansió vitícola, bona part d'aquests paratges estaven coberts per boscos d'alzines. Després de la fil·loxera, els camps es recuperaren; però als anys 50 es començaren a abandonar i el paisatge es va reforestar amb espècies de pins. L' incendi que va afectar la zona l'any 1986 ens en dóna l'explicació definitiva.

Uns metres més endavant, seguint la pista, observem enlairada davant nostre una barraca circular: La barraca d'en Ramon del Gibert de Baix. Allí, la pista es bifurca. Prenem l'itinerari de mà dreta i, deixant a l'esquerra una tanca verda, creuem el torrent de la Font del Bosc. Ara la pista remunta pel torrent de Casajoana. Aquest torrent es troba als límits de l' incendi esmentat com ho demostra la diferència de la densitat de vegetació entre un i altre vessants. A mesura que pugem, podem observar, al marge esquerre del camí, diversos fragments de murs i alguna barraca de pedra seca mig enrunats i, fins i tot, les restes del que s'anomena el Casot, indicat amb una fita.

Seguim l'itinerari i, uns metres més endavant, creuem el torrent, des d' on podem observar diversos fragments de murs i dues barraques més: una, la més propera, a la dreta del camí, l'altra al vessant esquerre, força més enlairada. Més endavant trobem una altra barraca més a l'esquerra, una mica apartada del camí. A prop d'aquesta barraca trobem un desviament a mà esquerra que mena a la font del Càntir.

La font es troba a l'interior d'una balma força profunda modelada pels agents erosius al llarg de milers d'anys. El càntir enganxat cap per avall al sostre de la balma aprofita una escletxa de la roca per on s'infiltra l'aigua de pluja, escolant-se de manera lenta però constant.

[continua a observacions]

Observacions:

[segueix de descripció]

Desfem el camí de la font i tornem a la pista dirigint-nos al mas de Casajoana que podem veure enlairat a la dreta. Pocs metres després, trobem una barraca a l'esquerra del camí: La barraca de Casajoana. Després d'una petita pujada veiem més restes de murs a l'esquerra i una nova barraca. Seguint endavant a punt de tombar definitivament cap al mas, una fita ens indica la situació d'una altra barraca a la dreta del camí. Val la pena de visitar aquesta barraca, que, a diferència de la resta, és de planta quadrada. És la més gran i alta de les visitades i es troba en un perfecte estat de conservació, en part a causa de recents treballs de restauració. A l'interior compta amb una xemeneia i unes prestatgeries. El més destacable és la dificultat constructiva que suposa enllaçar la seva planta quadrada amb la forma circular de la volta que la tanca. Això s'aconseguia amb l'ús de petxines, pedres col·locades en els angles de forma diagonal de manera que es van llimant els angles de la planta quadrangular. Abans de marxar ens fixem en el mur que es troba a la part posterior de la barraca.

En tornar a la pista, girem cap a la dreta, es creua la llera del torrent de Casajoana i, ens enfilem vers el mas. Una esplèndida panoràmica de Montserrat fa les funcions de teló de fons. El mas Casajoana va ser propietat dels Desfar, senyors feudals de Rellinars a partir del segle XV, i durant els segles XVIII i XIX participà plenament en l'expansió de la vinya, com ho demostren els murs i les barraques de pedra seca que trobem a les seves contrades.

Deixem el mas i iniciem el descens de retorn a l'església de Sant Pere i Sant Fermí gaudint del conjunt de construccions i camps de Casajoana a la nostra esquena i admirant, a l'esquerra, les cingleres de la carena del camí Ral, anomenat així per l'antic camí Ral de Barcelona a Manresa que hi transcorre. Aquest camí va ser famós per ser un dels escenaris preferits pels bandolers durant els segles XVII i XVIII.

Uns minuts més tard arribem a un camí asfaltat que seguirem fins a prendre una nova pista forestal que ens retorna al punt d'inici. Al final de l'excursió s'han creuat i remuntat quatre torrents i s'han visitat més de dotze barraques de vinya, una infinitat de restes de murs, diverses balmes obrades i quatre masies.

Història

Consta amb el número 079 en el Catàleg de béns a protegir com a obra civil i camí històric; tot i que és un itinerari creat com activitat lúdica i esportiva.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE RELLINARS (2014). Catàleg de béns a protegir; dins Pla d'Ordenació Urbanística Municipal.

